

[Landbrugsministeren]

af dyrkningen af foderkorn som majs og byg, og hveden erstatter i stigende grad traditionelt foderkorn i foderblandingerne.

Som følge af hvedens høje foderværdi medfører denne udvikling en mere hensigtsmæssig udnyttelse af produktionsressourcerne. På få år er hvedeproduktionen i Danmark steget til fire gange det humane forbrug. Landbrugsministeriet har derfor også gennem de seneste år opfordret landmændene til at bruge en større del af overskudshveden til foder som erstatning for den mindre høst af foderkorn.

Det springer naturligvis i øjnene, at en så stor del af kornproduktionen nu kan anvendes både til humant og animalsk forbrug samtidig med, at antallet af sultende mennesker stiger. Det voksende overskud af brødkorn i de industrialiserede lande giver imidlertid også et grundlag for en mere effektiv imødegåelse af akutte sultproblemer.

Det hører til FN's højest prioriterede opgaver at sikre hele Jordens befolkning en bedre forsyningssikkerhed for fødevarer. Det vigtigste middel hertil er naturligvis en udnyttelse af alle udviklingslandes produktionsmuligheder for fødevarer gennem udvikling af deres landbrugsområder. Hertil kommer udvikling af transport-, lager- og fordelingsfaciliteter. Alligevel vil mange udviklingslande både på kort og desværre også på længere sigt have et betydeligt importbehov for fødevarer. Ethvert udviklingsland sætter naturligvis en ære i selv at kunne betale for denne import, men manglende købekraft henviser mange lande til egentlig fødevarerhjælp.

Fortrolige oplysninger fra FAOs alarmsystem bekræfter, at store befolkningsgrupper, specielt i Afrika, har akutte sultproblemer.

Fødevarerhjælp har ingen høj prestige som udviklingsbistand. Alligevel er der utvivlsomt behov for en større fødevarerbistand i årene fremover. Behovet for akut, men derfor også perspektivløs katastrofehjælp er desværre stigende. Vi må dog fastholde, at også fødevarerhjælp bør søges integreret i udviklingsprogrammer, således som det f. eks. sker gennem Verdensfødevarerprogrammet. Fødevarerhjælp må aldrig virke hæmmende på modtagerlandets udvikling, men bør respektere og integreres i de strategier for fødevarersektoren, som stadig flere udviklingslande udarbejder efter tilskyndelse fra FN-systemet.

Hvordan kommer de 200.000 tons hvede nu ind i billedet?

De 200.000 tons hvede er avlet i Danmark og ligger på danske lagre. Men de er købt af EF og er EFs ejendom. En eventuel anvendelse af kornet til fødevarerhjælp skulle derfor ske gennem udvidelse af EFs bistandsprogrammer, hvor der i forvejen er afsat 1.765.700 tons hvede for 1983. Værdien af hveden er ca. 350 mill. kr. med tillæg af mindst 100 mill. kr. til transport og fordeling. Det er lidet sandsynligt, at en sådan bevilling med så kort frist kan findes på EFs budget eller for den sags skyld på den danske finanslov. Der ville i givet fald blive tale om henvend en tredobling af den i forvejen betydelige danske fødevarerhjælp, hvilket formentlig ville ske på bekostning af anden udviklingsbistand.

Det vil både for EF og Verdensfødevarerprogrammet være forbundet med store vanskeligheder på så kort sigt at gennemføre en forøgelse af fødevarerhjælpen med 200.000 tons på forsvarlig vis. Det er et tragisk paradoks, men også en bitter realitet, at et områdes opslugningsevne for fødevarerhjælp ofte falder med stigende forarmelse og dermed stigende behov for fødevarerhjælp. En hovedkuldts udvidelse risikerer at medføre store tab, forkert anvendelse eller underminering af det eksisterende, spinkle produktionsmønstre.

Det lyder som en dårlig, bureaukratisk undskyldning, men er en simpel realitet: forøget fødevarerhjælp kræver grundig forberedelse og en stærk organisation. Derfor haster det med at komme i gang med dette arbejde, så fremtidige produktionsstigninger af fødevarer kan kanaliseres frem til bekæmpelse af den akutte sult og til støtte af udviklingslandenes udviklingsstrategier.

Spm. nr. S 322

Til *arbejdsministeren* (13/12 83) af:

Collet (KF):

»I hvor mange tilfælde har tidligere selvstændige – tilmeldt arbejdsløsheds-kasserne for selvstændige – fået mindre i understøttelse end den maksimale dagpengesats?«

Begrundelse